

Wrocław, dnia 23 lutego 2024 r.

Komunikat
Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej
w związku z wygraniem sprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w
Warszawie (sygn. V SA/Wa 861/23)

*

Dolnośląska Izba Aptekarska informuje, że [w dniu 20 lutego 2024 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie o sygn. V SA/Wa 861/23, w którym uwzględnił jej skargę na decyzję Głównego Inspektora Farmaceutycznego \(GIF\) o przeniesieniu zezwolenia na prowadzenie apteki poł. w Legnicy](#). Od początku tej sprawy, zainicjowanej jeszcze w 2019 r., Izba podnosiła, że podmiotem wnioskującym o przeniesienie zezwolenia jest spółka farmaceutów zależna od sieci aptecznej „G[...]”. W rezultacie czego – zdaniem Izby – nie spełnia ona wymogów do przeniesienia zezwolenia, które wynikają z art. 99 ust. 3a Prawa farmaceutycznego (tzw. limitów antykoncentracyjnych).

Do sprawy Izba włączyła się w lutym 2020 r., tj. na początku VIII kadencji jej organów. W I instancji decyzją z lipca 2020 r. Dolnośląski WIF odmówił spółce przeniesienia zezwolenia na prowadzenie apteki. Organ ten uznał, że spółka – na mocy zawartych umów – stała się podmiotem zależnym od sieci aptecznej „G[...]”. Od tej decyzji odwołanie do GIF złożyła spółka oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. W toku postępowania odwoławczego zawarte przez spółkę umowy zostały zmienione z inicjatywy Głównego Inspektora Farmaceutycznego. W konsekwencji tego organ ten w lutym 2023 r. wydał decyzję, na mocy której zmienił decyzję wydaną w I instancji i przeniósł zezwolenie na prowadzenie apteki.

Rozstrzygnięcie GIF zostało zaskarżone przez Izbę skargą z marca 2023 r. (jej autorem był mec. Piotr Sędlak – radca prawny Izby). W jej treści podniesiono, że decyzja została wydana z naruszeniem szeregu przepisów postępowania oraz prawa materialnego.

Elementem wypadkowym tej sprawy jest również sprawa zainicjowana przez Izbę skargą na bezczynność GIF. Organ ten odmówił udostępnienia Izbie części akt sprawy, nie wydając w tym przedmiocie stosownego postanowienia. [Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 1 grudnia 2023 r., sygn. II GSK 1675/23](#), uznał, że w tym zakresie GIF dopuścił się bezczynności, która miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa, [o czym Izba informowała w komunikacie z grudnia ub. r.](#)

W ustnych motywach rozstrzygnięcia wyroku z dnia 20 lutego 2024 r., V SA/Wa 861/23, sędzia sprawozdawca uznał, że zawarte umowy – pomimo ich częściowej zmiany – nie powodują, że stan kontroli nad spółką ustał. Nadto, Sąd stwierdził, że celem ich zawarcia – ujmując rzecz w całokształcie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – było ominięcie wymogów prawnych przewidzianych do przeniesienia zezwolenia na prowadzenie apteki. Szczegółowe motywy rozstrzygnięcia będą znane po doręczeniu Izbie pisemnego uzasadnienia.

Podczas rozprawy, która odbyła się w dniu 6 lutego 2024 r., skargę Izby poparły: Naczelna Izba Aptekarska, Związek Aptekarzy Pracodawców Polskich Aptek oraz Prokuratura Regionalna we Wrocławiu, która włączyła się do postępowania na prośbę DIA. Stanowisko reprezentujące interes zagranicznej sieci aptecznej, prowadzonej przez międzynarodowy fundusz kapitałowy, reprezentował: Główny Inspektor Farmaceutyczny, Związek Aptek Franczyzowych oraz – co szczególnie niezrozumiałe – Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Izba po raz kolejny ubolewa nad postawą Pana Rzecznika Abramowicza. Dotychczas w sprawach administracyjnych i sądownoadministracyjnych, w których uczestniczyła Izba, a które dotyczą interesów zagranicznych sieci aptecznych, Rzecznik ani razu nie wyraził stanowiska korzystnego dla polskich małych i średnich przedsiębiorców, prowadzących apteki indywidualne, a za każdym razem wspierał zagraniczne sieci apteczne ([krytykę takiego stanu rzeczy Izba wyraziła m.in. w komunikacie z listopada 2022 r.](#)).

Izba wskazuje, że od początku VIII kadencji (od stycznia 2020 r.) podejmuje wzmożone działania, mające na celu przeciwdziałanie obchodzeniu przez sieci apteczne przepisów Prawa farmaceutycznego i – w konsekwencji tego – przejmowanie aptek przez zależne spółki osobowe, składające się z farmaceutów. Działania te – z taką samą intensywnością – będą kontynuowane również w IX kadencji organów Izby. Jest to wyraz niezgody środowiska dolnośląskich farmaceutów na łamanie prawa ustanowionego w 2017 r. i 2023 r., mającego na celu ochronę interesu społecznego – życia i zdrowia pacjentów, ich równomiernego zaopatrzenia w leki, świadczenie usług farmaceutycznych w należytej jakości oraz ochrony uczciwej konkurencji na rynku aptecznym.

Równocześnie w związku z wydaniem przez WSA w Warszawie wyroku w sprawie V SA/Wa 861/23, a także serii kilku wyroków w analogicznych sprawach (V SA/Wa 1456/23, V SA/Wa 915/23, V SA/Wa 917/23, V SA/Wa 918/23, V SA/Wa 919/23, V SA/Wa 922/23) Izba ponawia apel o niewchodzenie przez farmaceutów w relacje handlowe, na mocy których zagraniczne sieci apteczne oferują im zawarcie serii umów uprawniających rzekomo do prowadzenia aptek (w drodze ich przejęcia). W ocenie Izby farmaceutom, którzy decydują się przystępować do tego rodzaju umów, przedstawiony jest nieprawdziwy obraz w zakresie skutków prawnych, które te umowy rodzą. Umowy te wywołują określone reperkusje cywilnoprawne – z widmem bankructwa włącznie (są one oparte m.in. o pożyczkę udzielaną przez sieć apteczną).

Równocześnie Izba ubolewa nad sposobem prowadzenia przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego sprawy zakończonej wydaniem przez WSA w Warszawie wyroku z dnia 20 lutego 2024 r., sygn. V SA/Wa 861/23. W toku postępowania odwoławczego GIF odmówił Izbie dostępu do akt, nie wydał postanowienia w zakresie tej odmowy, nie informował Izby – jako uczestnika postępowania – o skierowaniu do spółki pisma, w którym instruował tę spółkę w jaki sposób zmienić umowy, aby uzyskać korzystną decyzję o przeniesieniu zezwolenia, dokonał osobliwej interpretacji materiału dowodowego (w tym – zawartych umów).

W ocenie Izby działanie GIF nie było nakierowane na wyegzekwowanie przepisów Prawa farmaceutycznego, tylko na umożliwienie zagranicznej sieci aptecznej przejęcie apteki w Legnicy wbrew przepisom tego prawa. Z tych względów Dolnośląska Izba Aptekarska, działając w interesie społecznym, czuła się w obowiązku zaskarżyć decyzję administracyjną, wydaną w takich okolicznościach.

Równocześnie Izba deklaruje, że w ramach swoich kompetencji ustawowych będzie w dalszym ciągu podejmować analogiczne działania w każdej tego typu sprawie, w której wystąpi podejrzenie obchodzenia regulacji Prawa farmaceutycznego.

*

(-) mgr farm. Marcin Repelewicz – Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej DIA we Wrocławiu

(-) r. pr. Piotr Sędłak – prawnik DIA we Wrocławiu